Nr. 11. Kraków, dnia 15 listopada 1911. Rocznik XXXII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują „Dziennik rozporządzeń“ bezpłatnie.

Nr. 137. D. n. k.

USTAWA

z dnia 29 listopada 1911 w przedmiocie przyłączenia do miasta Krakowa gminy i obszaru dworskiego Płaszów, wyłączenia tychże z okręgu Rady powiatowej Wielickiej, oraz w przedmiocie zmiany § 18, § 30 ust. ostatni i § 53 ust. 1 statutu stoł. król. miasta Krakowa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gmina Płaszów oraz obszar dworski Płaszów, położone w autonomicznym powiecie Wielickim, zostają połączone z miastem Krakowem w jedną gminę miejscową pod wspólną nazwą stołeczne królewskie miasto Kraków.

Art. II.

Wskutek tego połączenia przestają gmina Płaszów i obszar dworski Płaszów istnieć jako samodzielne jednostki administracyjne.

Art. III.

Równocześnie z przyłączeniem do Krakowa zostają gmina Płaszów i obszar dworski Płaszów wyłączone z okręgu Rady powiatowej Wielickiej.

Art. IV.

Gmina miasta Krakowa przejmuje prawa i obowiązki gminy Płaszowa z wyjątkiem praw i obowiązków, wypływających z takich umów, które potrzebują do ważności swej zatwierdzenia przez władze przełożone, a które zatwierdzenia tego do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy jeszcze nie uzyskały.

Art. V.

Gmina miasta Krakowa obowiązaną jest ściśle dopełnić zobowiązań przyjętych mocą zawartych z gminą Płaszów i obszarem dworskim Płaszow umów, zatwierdzonych uchwałą Rady miasta z dnia 9 lipca 1910.

Nad ścisłem dopełnieniem powyższych zobowiązań czuwać będzie Wydział krajowy, któremu w tym celu służy prawo zarządzić stosowne środki zaradcze.

Gdyby Rada miejska nie wstawiła we właściwym czasie w swój budżet kwoty, potrzebnej na pokrycie wydatków, połączonych z wypełnieniem takiego zobowiązania, będzie miał Wydział krajowy prawo kwotę tę wstawić do budżetu miejskiego.

Art. VI.

Oprócz wymienionych w art. VII. ust. b) ustawy z dnia 13 listopada 1909 r. Nr. 148 Dz. u. kr. oraz w art. VI ustawy w przedmiocie przyłączenia do miasta Krakowa gminy Dąbie z Beszczem i Głębinowem, tudzież gminy Ludwinów i obszaru dworskiego Ludwinów świadczeń na rzecz Rady powiatowej w Wieliczce, obowiązaną jest gmina miasta Krakowa uiścić tejże Radzie powiatowej:

a) w pierwszych 20 latach po przejściu gminy Płaszów i obszaru dworskiego Płaszów pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu stoł król. miasta Krakowa corocznie sumę 1965 koron w ratach kwartalnych z dołu;

b) w pierwszym roku po przejściu gminy Płaszów i obszaru dworskiego Płaszów pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu miasta Krakowa jednorazowo sumę 13.707 koron.

Art. VII.

Z dniem wcielenia do król stoł. miasta Krakowa gminy Płaszów i obszaru dworskiego Płaszów (art. XIII.) przechodzi na gminę miasta Krakowa obowiązek utrzymywania, znajdujących się na wcielonym do miasta Krakowa obszarze, dróg gminnych i powiatowych, jako dróg miejskich.

Art VIII

Prawo propinacyjne na terytoryach gminy Płaszów i obszaru dworskiego Płaszów, do miasta Krakowa tą ustawą przyłączonych, pozostaje niezmienione do końca roku 1910.

Po roku 1910 terytorya te podlegać będą przepisom obowiązującym dla miasta Krakowa (art. I. ustawy krajewej z dnia 20 grudnia 1905 Dz. u. kr. Nr. 11 ex 1906).

Art. IX.

Ustawy krajowe, obowiązujące w mieście Krakowie, mają obowiązywać także i w powstałem przez przyłączenie gminy Płaszów i obszaru dworskiego Płaszów powiększonem terytoryum miasta Krakowa, o ile tą ustawą dla tego terytoryum osobne przepisy nie zostały wydane.

W sprawie przepisów budowlanych dla terytoryów przyłączonych do miasta Krakowa gmin i obszarów dworskich wydane zostaną w drodze ustawy krajowej osobne postanowienia z uwzględnieniem zawartych umów (art. V.) i stosunków miejscowych.

Do czasu ustawodawczego uregulowania powyższych stosunków obowiązywać będzie w przyłączonych terytoryach ustawa budownicza dla miasta Krakowa

z dnia 18 lipca 1883, Dz. u. kr. Nr. 63 zmieniona częściowo ustawą z dnia 28 marca 1905, Dz. u. kr. Nr. 57 i ustawą z dnia 28 marca 1910, Dz. u. kr. Nr. 89, z następującymi wyjątkami:

1. Istniejące dotąd na całym obszarze, do miasta Krakowa niniejszą ustawą przyłączonym, nieogniotrwałe pokrycia dachów winny być w ciągu lat 15, licząc od dnia wejścia w życie tej ustawy, zamienione na ogniotrwałe.

2. Rada miasta Krakowa jest upoważnioną do wydania, z uwzględnieniem zawartych umów (Art. V.) i miejscowych stosunków, przejściowych przepisów co do urządzenia, względnie przerobienia dołów kloacznych i gnojowisk, oraz co do przebudowy istniejących budynków mieszkalnych i gospodarczych.

Art. X.

Postanowienia art. XI. § 18, § 30 ustęp ostatni i § 53 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 1909 r. Nr. 148 Dz. u. kr. znosi się w ich dotychczasowem brzmieniu, a natomiast opiewać mają, jak następuje:

§ 18.

Rada miejska składa się z 87 członków (radców miejskich).

Z powyższej ilości członków Rady miejskiej wybierają wyborcy zamieszkali na terytoryum Krakowa, jakie istniało przed dokonanem przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, 72 radców, a wyborcy zamieszkali na terytoryach, przyłączonych obecnie do Krakowa gmin i obszarów dworskich 15 radców. W szczególności zaś wybierają wyborcy zamieszkali na terytoryum dotychczasowej gminy: Ludwinów 1 radcę, Zakrzówek z Kapelanką 1 radcę, Dębniki 1 radcę, Półwsie Zwierzynieckie 1 radcę, Zwierzyniec 1 radcę, Czarna Wieś z Kawiorami 1 radcę, Nowa Wieś Narodowa 1 radcę, Łobzów 1 radcę, Krowodrza 2 radców, część Prądnika Białego oraz część Prądnika Czerwonego i Olszy 1 radcę, Grzegórzki-Piaski 1 radcę, Dąbie z Beszczem i Głębinowem 1 radcę, Płaszów 2 radców.

Wyborcy zamieszkali na przyłączonych do Krakowa obszarach dworskich będą wykonywali czynne prawo wyborcze razem z wyborcami tej gminy, z którą obszar dworski wspólną nosi nazwę.

Członków Rady miejskiej wybierają członkowie gminy prawo głosowania mający. Gdyby powyższa liczba radców miejskich pomiędzy jednym a drugim wyborem przez śmierć lub rezygnacyę lub utratę urzędów się zmniejszyła, wtedy Rada miejska do pełnienia obowiązków radców przyzwie tych, którzy przy odnośnym wyborze po wybranych w kole, oddziele lub okręgu wyborczym, do którego ubyły radca należał, największą liczbę głosów otrzymali. Radcy przez Radę miejską przybrani, tylko do najbliższych wyborów obowiązki pełnić będą (§ 45).

§ 30 ustęp ostatni.

Wyborcy wszystkich innych przyłączonych do Krakowa gmin sąsiednich, o ile im według § 18 niniejszego statutu służy prawo wyboru własnych reprezentantów do Rady miejskiej, wybierać ich będą w okręgach, odpowiadających granicom, jakie gminy te posiadały w czasie przyłączenia ich do miasta Krakowa, powiększonym o terytoryum obszaru dworskiego, posiadającego z gminą wspólną nazwę.

§ 53 ustęp pierwszy.

W razie rozwiązania Rady miejskiej przez polityczną władzę krajową, mają być najdalej do sześciu tygodni ogłoszone i rozpisane nowe wybory 87 członków Rady.

Art. XI.

Czas trwania mandatu członków Rady miasta, wybranych z terytoryum Krakowa, jakie istniało przed obecnem przyłączeniem gminy Płaszów i obszaru dworskiego Płaszów, nie doznaje zmiany przez obecne rozszerzenie granic miasta Krakowa.

Art. XII.

Wybór członków Rady miasta Krakowa z okręgu utworzonego z powodu przyłączenia do miasta Krakowa gminy Płaszów i obszaru dworskiego Płaszów nastąpi po myśli przepisów tego statutu zaraz po faktycznem przejęciu tej gminy i obszaru dworskiego pod zarząd gminy miasta Krakowa.

Wybrani z powyższego okręgu nowi członkowie Rady miasta pełnić będą swe funkcye aż do najbliższych wyborów do Rady miasta, poczem nastąpią tak na terytoryum miasta Krakowa, jakie istniało przed przyłączeniem gminy Płaszów i obszaru dworskiego Płaszów, jakoteż i na terytoryum Krakowa, powstałem przez przyłączenie tej gminy i obszaru dworskiego, nowe wybory po myśli przepisów, zawartych w art. X tejże ustawy i odnośnych paragrafach obowiązującego w Krakowie statutu miejskiego.

Art XIII.

Termin, w którym gmina Płaszów i obszar dworski Płaszów przejdą pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu stoł. król. miasta Krakowa, wyznaczy c. k Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym

Z dniem tym przestaną na przyłączonych obecnie do miasta Krakowa terytoryach obowiązywać ustawy krajowe, którym one jako gmina wiejska względnie obszar dworski i składowe części autonomicznego powiatu podlegały, a natomiast zaczną obowiazywać ustawy krajowe (art. IX.), którym podlega miasto Kraków. Z dniem powyższym zostanie rozwiązana Rada gminna w Płaszowie.

Do terminu w niniejszym artykule oznaczonego pozostanie w terytoryach do miasta Krakowa przyłączonych nadal w mocy urzędowa działalność c. k. Władz państwowych i administracyjnych.

Art. XIV.

Od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, zarząd gminy Płaszów nie może bez zgody Prezydenta miasta Krakowa zaciągać nowych zobowiązań ani też zawierać umów, względnie przedsiębrać czynności, któreby pociągały za sobą zmiany w stanie posiadania, obciążenia lub używania majątku i dobra gminnego, oraz nie może czynić wydatków budżetem gminnym nie przewidzianych. Budżety uchwalone w powyższym czasie przejściowym na rok następny przez Radę gminną, muszą być zatwierdzone przez Prezydenta miasta Krakowa.

Przeciw odmowie Prezydenta miasta Krakowa przysługuje jednak Radzie gminnej prawo wniesienia zaża-

lenia do Wydziału krajowego, który rozstrzyga ostatecznie.

C. k. Namiestnictwo i Wydział krajowy zarządzą, aby działalność urzędów państwowych i autonomicznych, o ile ona dotyczy przyłączonych niniejszą ustawą gminy i obszaru dworskiego, jak najspieszniej przekazaną została gminie miasta Krakowa, w zakresie statutem tejże gminy określonym.

C. k. Namiestnictwo zarządzi również, aby w miejsce c. k. Władz państwowych, właściwych dotychczas dla gminy Płaszów i obszaru dworskiego Płaszów do miasta Krakowa niniejszą ustawą przyłączonych, czynności odnośne objęły c. k. Władze państwowe właściwe dla miasta Krakowa.

Wydział krajowy wyda odpowiednie zarządzenia, aby majątek i dobro gminne przez gminę Płaszów do miasta Krakowa przyłączone temuż miastu inwentarycznie oddane zostały.

Art. XV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. XVI.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 29 listopada 1911.

Franciszek Józef w r.

Heinold w. r.

L. 77832/11
III b.

OGŁOSZENIE.

Magistrat, zmieniając częściowo swe rozporządzenia z dnia 28 lipca 1906 L. 73207 i 27 września 1906 L. 91615 o wykonywaniu kontroli sanitarnej nad mięsem wprowadzanem do Krakowa z poza rogatek, zarządza, co następuje:

Od ponownych oględzin weterynarskich w rzeźni miejskiej wolne jest mięso wprowadzane do miasta w ilościach do 10 klgr.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa
dnia 9 października 1911 r.

WYKAZ

4% obligacyi gminy miasta Krakowa

z pożyczki Koron 23,600.000, wylosowanych przy V-tem ciągnieniu w dniu 2 listopada 1911 r.

Serya A. po 200 koron: Nr. 129, 150, 1154, 1350, 387, 1692, 2392, 2431, 2444, 2635, 4531.

Serya B. po 1000 koron: Nr. 15, 204, 765, 774, 1741, 2096.

Serya C. po 2000 koron: Nr. 325, 1474, 2259, 2362, 2646, 2763, 2840.

Serya D. po 5000 koron: Nr. 402, 435.

Serya E. po 10000 koron: Nr. 318, 321.

Uwaga: Wylosowane obligacye wypłacane będą w nominalnej wartości w dniu 1 maja 1912 w głównej kasie miejskiej w Krakowie.

Kraków, dnia 2 listopada 1911 r.

Wylosowane i niezrealizowane obligacye:

Serya A. à 200 koron: Nr. 1556

Serya D. à 5000 koron: Nr. 393.

Miejska Izba obrachunkowa.

L. 80808/911.
B a.

WYKAZ

zmian w policzbowaniu domów na placu na Groblach od L. 19 do 22.

Liczba bieżąca	Liczba porządkowa dawna	nowa	spisowa	Nazwisko właściciela	L. wykazu hipotecz.
1.	18	19	22	Ciechanowski Adam	535
2.	19	20	23	Bauminger Szymon	2412
3.	20	21	24	Kornhauser Roman	537
4.	21	22	25	Kornhauser Roman	536

Kraków, dnia 2 października 1911 r.

Budownictwo miejskie.

L. 115039/911
Fiz.

OBWIESZCZENIE.

Podaje się do powszechnej wiadomości, iż pozwolenie **na pobieranie lodu ze stawów** i wód bieżących udzielane będą jak w latach ubiegłych tylko po poprzedniem zbadaniu bakteryologicznem i chemicznem wody z tych stawów i wód bieżących.

Podania wnosić należy do Magistratu najdalej do dnia 23 listopada b. r.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa
dnia 10 listopada 1911 r.

L. 2172/911
Akc.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat m. Krakowa podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że po myśli uchwały Komisyi administracyjnej z 26 października 1911 **rzeźnia w Półwsiu** zostanie **zamkniętą** z dniem 1 lipca 1912 r. dla użytku publicznego i że wskutek tego po dniu 1 lipca 1912 rzeź bydła, przeznaczonego dla Półwsia, odbywać się będzie w głównej rzeźni miejskiej, zaś bydła przeznaczonego dla wsi okolicznych jeszcze przez jakiś czas w rzeźni krowoderskiej.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa
dnia 6 listopada 1911 r.

L. 3450/911
Akc.

OBWIESZCZENIE.

Po myśli uchwały Komisyi administracyjnej z 26 października 1911, **otwartą będzie chłodnia dla użytku stron interesowanych:**

a) w porze letniej, t. j. w miesiącach od 1 kwietnia do końca października.

W dni powszednie:

Rano od godziny 4 do godziny 6, w południe od godziny 11$^1/_2$ do godziny 12, po południu od godziny 1 do godziny 1$^1/_2$ oraz od godziny 2$^1/_2$ do godziny 3, wieczorem od godziny 5 do godziny 6.

W niedziele:

Rano od godziny 4 do godziny 6 i od godziny 11 do godziny 12.

b) W porze zimowej, t. j. w miesiącach od 1 listopada do końca marca.

W dni powszednie:

Rano od godziny 5 do godziny 7, w południe od godziny 11$^1/_2$ do godziny 12, po południu od godziny 1 do godziny 1$^1/_2$ oraz od godziny 2$^1/_2$ do godziny 3, wieczorem od godziny 5 do godziny 6.

W niedziele:

Rano od godziny 5 do godziny 7 i od godziny 11 do godziny 12.

Ponadto otwartą będzie jeszcze chłodnia dla stron, tak w porze letniej jak i zimowej, w soboty wieczorem od godziny 9 do godziny 10.

O czem się wszystkie strony interesowane niniejszem zawiadamia.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa
dnia 9 listopada 1911 r

Nominacye urzędników.

Pan **Teleśnicki Kazimierz,** dotychczas praktykant budown. c. k. Namiestnictwa, został zamianowany dekretem Prezydyum Magistratu z dnia 11 września 1911 do L. Prez. 14/911 na zasadzie §§ 56 i 89 statutu dla miasta Krakowa, **prowizorycznym adjunktem budownictwa miejskiego w Krakowie w X. kl.** rangi z płacą roczną 2200 kor., kwaterowem w kwocie 768 kor., oraz prawem do 3 trzechleci po 200 kor. rocznie i dodatkiem budowlanym w kwocie 400 kor. rocznie oraz do wliczalnego ewent do emerytury dodatku osobistego 200 kor. rocznie po przebyciu 20 lat służby w tej samej klasie rangi i pod warunkami w dekrecie wyszczególnionymi. (LM: 95824/911 Prez.).

Protokoły obrad Rady miejskiej.

Posiedzenie zwyczajne (10 w kad XVI) **z dnia 28 września 1911 r.**

Przewodniczący: Prezydent Dr. Juliusz Leo.
I. Wiceprezydent m.: Dr. Henryk Szarski.
II. Wiceprezydent m.: Józef Sare.
Sekretarz Rady: Dr. Tadeusz Kannenberg.

Radców miejskich obecnych **56**.

Radcy miejscy: Beringer, Birnbaum, Dattner, Dębicki, Epstein, Dr. Fierich, Dr. Gross, Dr. Guńkiewicz, Hałatkiewicz, Heumann, Iglicki, Jarra, Dr. Krongold, Dr. Krzetuski, Dr. Lustgarten, Maywalt, Miedniak, Rittermann, Schmelkes, Dr. Starzewski Tadeusz, Szatkowski, Dr. Tilles, Turski, Dr. Twaróg, hr. Wodzicki **(25)** nieobecność swą usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godz. 5$^3/_4$ po południu.

Przed porządkiem dziennym.

Powitanie Rady.

Przewodniczący prezydent Dr. Leo wita członków Rady miejskiej, która zebrała się po raz pierwszy po feryach letnich.

Następnie składa **podziękowanie Towarzystwu wzajemnych ubezpieczeń** za bezinteresowne udzielenie sali na posiedzenia Rady miejskiej na czas restauracyi gmachu Magistratu.

Wspomnienie pośmiertne.

Przewodniczący prezydent Dr. Leo poświęca pośmiertne wspomnienie zmarłemu radcy miejskiemu **ś. p. Henrykowi Schwarzowi.**

Niedawno straciliśmy kolegę, mieszczanina krakowskiego, męża wielkich, a cichych zasług. Łagodnego usposobienia zmarły cieszył się ogólnem uznaniem. Dla miasta oddawał wielkie zasługi. W instytucyach dobroczynnych brał żywy udział. Zaznaczył również wybitnie swą działalność jako prezes Komitetu restauracyi kościoła św. Piotra. Od lat 30 pracował w Radzie miejskiej, służąc dobru miasta zawsze chętnie.

Cześć Jego pamięci!

Przez powstanie Rada miejska dała wyraz swym uczuciom.

Otwarcie IV klasy wydziałowej.

R. m. Maciołowski podnosi sprawę IV klasy wydziałowej w szkole św. Floryana, która utknęła w Wydziale krajowym. Mowca prosi o wdrożenie energicznych kroków, aby klasa ta mogła być otwartą.

R. m. Konopiński podnosi, że sprawę tę podnosił już kilkakrotnie w Radzie szkolnej krajowej.

Prezydent Dr. Leo proponuje, aby Rada miasta uchwaliła zaliczkowe pokrycie wydatku na płacę jednego nauczyciela z energicznem wdrożeniem kroków o otwarcie klasy, wówczas Wydział krajowy nie będzie czynił przeszkód w otwarciu żądanej klasy.

Wniosek prezydenta popierają r. m. Dr. Wasung, Konopiński, Bujwid, Kosobucki i Maciołowski.

Prezydent formułuje wniosek w następujący sposób:

1. Celem umożliwienia otwarcia IV klasy wydziałowej w szkole św. Floryana w Krakowie, uchwala Rada miasta z zastrzeżeniem swego dotychczasowego stanowiska prawnego w tej sprawie, pokrywać zaliczkowo z funduszów miejskich od 1 października 1911 r. płacę tymczasowego nauczyciela.

2 Rada miasta wzywa Prezydyum miasta do poczynienia jak najenergiczniejszych kroków w Wydziale krajowym, aby przejął utrzymanie tej klasy na fundusz krajowy.

3. Na pokrycie powyższego wydatku przeznacza się kredyt do dz. XII w odpowiedniej wysokości w stosunku do rocznej płacy tymczasowego nauczyciela 1540 kor. + 100 kor. rocznego wynagrodzenia za kierownictwo.

Wniosek uchwalono (LM: 99847/911 IV).

Porządek dzienny.

Sprawozdanie w sprawie drożyzny.

Wiceprezydent miasta Dr. Szarski w długim, wyczerpującym referacie dał obraz obecnych stosunków drożyźnianych. Mowca uważa za stosowne zawieszenie na pewien czas ceł agrarnych i wydanie pozwolenia na wprowadzanie nieoclonego mięsa argentyńskiego. Gminie pozostaje interweniować w tej sprawie i popierać stowarzyszenia mające na celu walkę z drożyzną mięsa Realniejszym jest postulat utworzenia miejskiej piekarni. W razie jednak zmonopolizowania, milionowym zresztą kosztem, miejskiej piekarni, ewentualne strajki służby piekarskiej tem dotkliwiej dałyby się odczuć miastu. W sprawie ulżenia drożyźnie bydła Gmina poczyniła skuteczne interwencye. Za osobistem wstawiennictwem u ministra rolnictwa, namiestnika Dra Bobrzyńskiego i prezydenta miasta — udało się Gminie uzyskać uchylenie zakazu wprowadzania bydła węgierskiego do Galicyi; nadto za interwencyą p. namiestnika osiągnięto ulgi w zastosowywaniu zarządzeń pryszczycowych. Wskutek tych ulg targ bydlęcy był obfity i bydło potaniało. Staraniem Gminy utworzyło się Towarzystwo tanich mieszkań — do którego gmina przystępuje jako członek z kwotą 600 000 koron w gruntach — mające otrzymać kilkumilionową pożyczkę z rządowego funduszu mieszkaniowego. Z powodu drożyzny ziemniaków powinna Gmina ująć sprzedaż tego artykułu we własne ręce.

Mowca wnosi o wysłanie deputacyi krakowskiej Rady miejskiej łącznie z deputacyą miasta Lwowa, które dnia 5 października ze wspólnym memoryałem w sprawie drożyzny mają się udać do Wiednia do Koła polskiego i ministrów.

Imieniem Komisyi aprowizacyjnej sprawozdawca radca Mgtu Sawiński wnosi:

1. Upoważnia się Prezydyum miasta do zakupna odpowiedniej ilości ziemniaków stołowych dla sprzedaży ludności miejskiej i przyznaje się do Dz. VIII budżetu r. b. kredyt dodatkowy w kwocie 550 koron na koszta adaptacyi piwnic w realności miejskiej t. zw. starym spichlerzu na pl. Jabłonowskich, oraz na koszta zakupna i sprzedaży ziemniaków zaliczkę w kwocie 10.000 kor., zwrotną z ceny sprzedaży ziemniaków, nadto upoważnia się Sekcyę skarbową wspólnie z Prezydyum miasta do udzielenia dalszych większych zaliczek na dalsze zakupno ziemniaków. (LM: 97681/911 III b.).

2. Poleca się Magistratowi aby ułatwił ponowne oględziny mięsa prowincyonalnego wprowadzanego do miasta w tym kierunku, aby od ponownych oględzin wolne było mięso wprowadzane do 10 kg., zamiast jak dotąd do 5 kg, oraz aby urządzono oględziny także w innych miejscach poza rzeźnią, zwłaszcza w pobliżu środka miasta. (LM: 77832/911. III b).

3) Ze względu na obecną drożyznę mięsa w Krakowie, upoważnia się Prezydyum miasta do wniesienia imieniem gminy petycyi do Ministerstwa handlu o zezwolenie na dowóz drobiu żywego do Krakowa z Królestwa Polskiego. (LM: 99828/911. III b).

Dyskusya.

R. m. Daszyński w kilku rysach przedstawił ogólne przyczyny drożyzny, przeciwko którym jednak można się bronić. Ale trzeba się organizować! Trudne to jest dla obecnej Rady miejskiej i dlatego przedewszystkiem należy się domagać zmiany statutu miejskiego.

Przedłożone wnioski mowca popiera, ale radby dokładnie wiedzieć ile się zakupi ziemniaków. Dalej żąda mowca, aby Komisya do miesiąca zastanowiła się nad sprawą miejskiej mleczarni i piekarni, tudzież młyna parowego. Co do mięsa podniósł mowca, że ceny od dłuższego czasu już idą w górę, ale nic nie zrobiono, aby np. powiększyć dowóz tańszego mięsa; dowóz tańszego mięsa zmniejszył się! Mowca zgłasza następujące rezolucye:

1. Poleca się Komisyi aprowizacyjnej aby zakupiła celem sprzedaży po cenie kosztu do 100 wagonów ziemniaków i zorganizowała ich stałą w przyszłości sprzedaż w Krakowie (LM: 102358/911. III b).

2. Poleca się Komisyi aprowizacyjnej:

a) Przedłożyć do miesiąca wnioski zmierzające do założenia w Krakowie do wiosny 1912 r mleczarni gminnej z odpowiednią ilością sklepów filialnych, w którychby sprzedawano także jaja masło i ser.

b) Przedłożyć wnioski celem założenia piekarni gminnej i młyna parowego. (LM: 102357/911. III b).

3. Rada cofa swoją poprzednią uchwałę, nakazującą transporty z poza Krakowa mięsa powyżej 5 kilogramów poddawać ponownej rewizyi weterynaryjnej w rzeźni miejskiej i postanawia, że mięso z poza Krakowa opatrzone świadectwem oględzin weterynarza i poświadczeniem, że od czasu zabicia bydlęcia nie minęło 24 godzin, ma wolny od powtórnych oględzin wstęp do miasta po uiszczeniu opłaty akcyzowej.

4. Rada miasta wzywa Komisyę tramwajową aby przedłożyła jeszcze w roku 1911 plan budowy nowych linii tramwajowych:

a) do cmentarza miejskiego;
b) do Łobzowa przez Nową Wieś;
c) na Grzegórzki;
d) do Prądnika Czerwonego;
e) do mieszkań na Salwatorze (LM: 102352/911 III a).

5. Rada wzywa Komisyę gruntową, aby do do końca roku przedłożyła plan parcelacyi względnie zużytkowania gruntów będących w posiadaniu miasta. (LM: 102354/911. III b).

6. Rada wzywa Prezydyum, aby do końca roku przedłożyło plan budowy i eksploatacyi cegielni miejskiej. (LM: 102353/911. B/b).

7. Rada uchwala utworzyć osobny fundusz w wysokości 50.000 koron celem popierania ruchu

współdzielczego wśród mieszkańców Krakowa, zwłaszcza konsumów przeznaczonych dla ludności niezamożnej. (LM: 102353/911. III b).

8. Dodatek aktywalny urzędników i służby podwyższa się o 25%. (LM: 102350/911. Prez.).

9. Rada uchwala dyetaryuszom Magistratu zapomogę drożyźnianą w wysokości:

przy latach służby do 1 roku 30 koron;
od roku do 3 lat 50 koron;
od 3 lat do 5 lat 70 koron;
od 5 lat do 10 lat 100 koron;
powyżej 10 lat 150 koron. (LM: 102351/911. Prez).

10. Rada poleca Prezydyum, aby bez zwłoki wniosło petycyę do rządu domagającą się:

a) dopuszczenia mięsa zamorskiego do Austryi w nieograniczonej ilości oraz potrzebnej ilości mięsa z Serbii i Rosyi;
b) takiej obniżki taryf dla bydła, mięsa, ziemniaków, jarzyn i mleka, aby ludność Krakowa mogła nabywać te produkty ze zniżką cen dzisiejszych.
c) aby zniesiono w zupełności podatek liniowy konsumcyjny (akcyzę);
d) aby rząd wniósł w sesyi jesiennej parlamentu ustawę przeciwkartelową z karami aresztu i grzywien na uczestników spisków kartelowych i trustowych;
e) aby rząd rozpoczął w październiku roboty przy budowie dróg wodnych w Galicyi;
f) aby fundusz mieszkaniowy podwyższono do sumy 54 milionów koron z objęciem gwarancyi na 540 milionów w celu przyspieszenia budowy tanich domów w państwie;
g) aby porozumiał się z Węgrami celem czasowego zasystowania ceł zbożowych i ceł na paszę, jak to przewiduje ustawa cłowa; (LM: 102355/911 III b.).

11. Uprasza się p. prezydenta, aby dokonał bez zwłoki nominacyi praktykantów kancelaryjnych i asystentów w randze XI i XII z poborami od 1 maja 1911.

Prezydent Dr. Leo w odpowiedzi zaznacza, że co do nominacyi urzędników jest p. Daszyński źle poinformowany; w r. b. wszyscy urzędnicy Magistratu awansowali. Nie jest jeszcze załatwioną sprawa zamianowania niektórych dyetaryuszów urzędnikami; rzecz nastąpi wkrótce. Co do parcelacyi gruntów pofortyfikacyjnych, to referat Komisyi gruntowej i Sekcyi ekonomicznej jest gotowy i w najbliższym czasie przedłożony będzie Radzie. Prezydent podniósł dalej, że p. Daszyński udaremnił przed feryami zakupno gruntów na Zwierzyńcu, z powodu czego, (bo grunta te poszły i pójdą w górę) Gmina znaczne straty poniesie.

R. m. Dr. Wasung zgłasza rezolucyę:

Rada miasta uchwala, że transporty mięsa bitego wprowadzanego do miasta, są bez względu na ilość, wolne od powtórnej rewizyi weterynaryjnej, o ile mięso to conajmniej 24 godzin przedtem zostało przez dyplomowanego weterynarza do konsumcyi aprobowane. Posyłki mięsa do 10 klgr. wagi, są od powtórnej rewizyi wogóle wolne.

R. m. Bujwid zgłasza rezolucye:

1. Sprawę wyjednania u Rządu zniesienia zakazu importu bydła i mięsa oraz drobiu żywego z Królestwa Polskiego.

2. Kroki dotyczące wprowadzenia do handlu ryb morskich, bądź to z morza północnego bądź z Tryestu.

3. Zniesienie utrudnień dotyczących bydła dotkniętego pryszczycą. (LM: 102361/911. III b)

R. m. Wajda polemizuje z p. Daszyńskim i sądzi, że opieka weterynaryjna musi być ściśle wykonywana wobec każdego mięsa, dowożonego przez rogatki. Fakt, że z Piasków mniej teraz nadchodzi mięsa, tłomaczy mowca tem, że piaszczan uprawiających rzeźnictwo jest teraz o połowę mniej niż było dawniej.

R. m. Dr. Julian Nowak zgłasza rezolucyę:

Miasto w jaknajkrótszym czasie założy kilka sklepów spożywczych, gdzieby sprzedawano środki najpotrzebniejsze do życia, jakoto: mleko, jaja, chleb i t. p. i wejdzie w bezpośredni kontakt z organizacyami producentów, aby środki te od nich wprost nabywać lub też sprzedawać sposobem komisowym. (LM: 102360 911. III b)

R. m. Romanowski domaga się, aby sprawa gruntów pofortyfikacyjnych została raz postawioną tak, aby parcele nabywać można i stawiać na nich domy. Druga rzecz dotyczy tego, że terytorya te nie są należycie przygotowane pod względem komunikacyi i kanalizacyi. W końcu podnosi mowca konieczność rewizyi i zmiany ustawy budowlanej, która dzisiaj jest taką, że na budowę tanich mieszkań nie pozwala. W tym kierunku Magistrat powinien przedstawić jak najrychlej odpowiednie wnioski.

R. m. Konopiński przyznaje, że ciała autonomiczne powinny zajmować się kwestyą drożyzny, dzisiaj wszystkim dojmującej. Ubolewa, że Sejm nasz krajowy obecnie nie obraduje. Zasiada w nim tylu rolników, interesowanych w tej sprawie i powołanych do zabrania głosu. Potrzeby konsumentów zmieniły się z powodu wzrostu miast, a produkcya rolna wcale się z tem nie liczy. To także jeden z powodów braku mięsa. Ale przyczyny obecnej drożyzny szukać należy przedewszystkiem w fałszywie pojętej polityce ekonomicznej państwa. Ukoronowaniem jej był okręt, pełny mięsa argentyńskiego, którego jednak nie było wolno wyładować. — Rada miasta powołaną jest do spieszenia konsumentom z pomocą przez dobrą aprowizacyę, przez uregulowanie cen artykułów codziennego życia, tworzenie zakładów spożywczych i t. p. Ale nie zdoła ona naprawić tego, co zepsuje państwo przez wadliwą i chybioną politykę swojego rządu. Dlatego mowca zgłasza rezolucyę, wzywającą posłów parlamentarnych miasta Krakowa, aby starali się w Radzie państwa o rozwiązanie kwestyi drożyźnianej. (LM: 102359/911. III b).

Przewodniczący prezydent Dr. Leo odracza dyskusyę drożyźnianą do następnego posiedzenia, które niebawem zwoła. Do głosu zapisanych jest jeszcze 6 mowców.

Obecnie prosi o uchwalenie wniosków terminowych z porządku dziennego.

Dostawa furażu.

Imieniem Sekcyi I referent st. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi.

Rada miasta uchwali:

Rada miasta przyjmuje ofertę firmy „Abraham Silbiger starszy i Ska, eksport siana i słomy w Kra-

kowie" z dnia 5 września 1911 r., mocą której podejmuje się dostawy owsa, siana i słomy dla pociągów miejskich w czasie od 1 października 1911 r. do 30 września 1912 r, pod warunkami dla tej dostawy obowiązującymi i po następujących cenach:

Owies po 18 K 60 h za 100 klgr.
Siano po 9 K 50 h za 100 klgr.
Słoma równa po 5 K 89 h za 100 klgr.
Słoma mierzwa po 6 K 39 h za 100 klgr. (LM: 86188/911. I a).

Uchwalono.

Uchwalenie deputacyi.

Rada m. uchwaliła wysłać w sprawie drożyzny deputacyę do Wiednia w myśl wniosku I. wiceprezydenta Dra Szarskiego.

Regulacya ulicy Grzegórzeckiej.

Imieniem Sekcyi I. sprawozdawca st. radca budown. Kłeczek wnosi:

1. Rada miejska reasumuje uchwałę z dnia 6 kwietnia 1911 wyznaczającą linię regulacyjną części ulicy Grzegórzeckiej między dawnym wałem akcyzowym a boczną ulicą.

2. Rada miejska reasumuje uchwałę powziętą 31 lipca 1911 r., wyznaczającą linię regulacyjną ulicy Grzegórzeckiej wzdłuż fabryki Zieleniewskiego.

3. Rada miejska uchwali:

Zatwierdza się linię regulacyjną ulicy Grzegórzeckiej Dz. XIX od strony północnej, między dawnym wałem akcyzowym, a dalej na wschód położoną ulicą, wpadającą do ulicy Grzegórzeckiej, oznaczoną na planie Budownictwa miejskiego oddz. b. z dnia 12 sierpnia 1911 r. linią czerwoną i literami b. c. d.

4. Rada miejska uchwali:

Zatwierdza się linię regulacyjną ulicy Grzegórzeckiej Dz XIX od strony południowej wzdłuż fabryki Zieleniewskiego, oznaczoną na planie Budownictwa miejskiego oddz. b. linią czerwoną i literami e. f. g. h. i. (LM: 83319/911. Bb.).

Uchwalono.

Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie $9^1/_2$ wieczór.

Posiedzenie zwyczajne (11 w kad. XVI) z dnia 3 października 1911 r.

Przewodniczący: Prezydent Dr. Juliusz Leo.
I. Wiceprezydent m.: Dr. Henryk Szarski.
II. Wiceprezydent m.: Józef Sare.
Sekretarz Rady: Dr. Tadeusz Kannenberg.

Radców miejskich obecnych **57**.

Radcy miejscy: Bazes, Birnbaum, Bujwid, Dr. Doboszyński, Drozdowski, Epstein, Heuman, Iglicki, Jarra, Dr. Krongold, Dr. Krzetuski, Dr. Ignacy Landau, Dr. Lustgarten, Maciołowski, Meus, Miedniak, Stanisław Nowak, Peltz, Ritterman, Sołtysik, Dr. Maryan Starzewski. Suski, Szatkowski, Dr. Tilles, Dr. Twaróg, hr. Wodzicki (**26**) nieobecność swą usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie $5^1/_2$ wieczór.

Przed porządkiem dziennym.

Urlopy.

Rada m. udzieliła 4-tygodniowego urlopu r. m. Iglickiemu i Rittermanowi.

Przydzielenie do Komisyj.

Rada m. przydzieliła do Komisyi statutowej r. m. **Pająka i Biskupskiego**; do Komisyi plantacyjnej, kuratoryi parku Dra Jordana i Komisyi drożyźnianej r. m. **Szarka**; do Komisyi drogowo-kanałowej r. m. **Dra Meiselsa**; do Komisyi gruntowej r. m. **Dra Rosenblatta.**

Wybór delegacyi.

Rada m. na wniosek r. m. Dra Ponikły upoważniła prezydenta miasta do delegowania 3 radców miejskich do deputacyi drożyźnianej lwowskiej, która ma udać się do Wiednia w sprawie **drożyzny mięsa** do ministerstwa i Koła polskiego.

Sprawozdanie ze Sekcyj i Komisyj w czasie feryj letnich.

Przewodniczący prezydent Dr. Leo podał do zatwierdzającej wiadomości Rady m, że Sekcye i Komisye załatwiły w czasie feryj letnich w imieniu Rady miejskiej następujące sprawy:

Sekcya ekonomiczna.

1. Uchwaliła wystawić deklaracyę zezwalającą na hipoteczne przyłączenie części parceli miejskiej w Dębnikach do parceli c. k. Skarbu, pod warunkiem, że c. k. Skarb zezwoli na zapisanie gminy m. Krakowa za właścicielkę pozostałej parceli w Dębnikach.

2. Ustaliła granicę między dzielnicą VIII Kazimierz, a dzielnicą XIX Grzegórzki.

3. Uchwaliła sprzedać Róży Blattowej parcelę o powierzchni 21 m^2 czyli 5·84 s^2, za cenę po 150 koron za 1 s^2.

4. Uchwaliła sprzedać Anieli Szymczakowskiej skrawek gruntu m. przy ul. Aryańskiej, o powierzchni 16 s^2 za cenę po 120 K za 1 s^2.

5. Uchwaliła sprzedać Bronisławie i Hermanowi Immerglückom skrawek gruntu m. przy ulicy Wygoda o powierzchni 36 s^2 za cenę 10 K za 1 s^2.

6. Uchwaliła linie regulacyjne i budowlane ulicy łączącej ul Małą z ul. Kilińskiego w Dębnikach.

7. Zatwierdziła linie regulacyjne ul. Podgórskiej w dzielnicy XI. Dębniki.

8. Zatwierdziła linię regulacyjną zachodniej połaci placu Groble.

9. Uchwaliła otwarcie nowej ulicy w dzielnicy XI Dębniki, między drogą wojskową, a ulicą Zagrody.

10. Zatwierdziła linie regulacyjne ul. Bożego Ciała między ul. Miodową, a ul. Józefa.

11. Zatwierdziła linię regulacyjną ul. św. Tomasza.

12. Zatwierdziła linie regulacyjne w dzieln. XIX. dla części ul. Szkolnej.

13. Zatwierdziła linie regulacyjne ul. Ogrodowej w dzielnicy XI Dębniki.

14. Zatwierdziła linię regulacyjną drogi prowadzącej do Prądnika Białego.

Sekcya skarbowa.

1. Uchwaliła na pokrycie zwiększonych wydatków na przeprowadzenie ogólnego spisu ludności kredyt dodatkowy w kwocie 3938 K 74 h.

2. Uchwaliła wyszutrować dziedziniec Zakładu czyszczenia miasta kosztem 1000 K.

3. Na opędzenie kosztów budowy magazynu na narzędzia dla Zakładu czyszczenia miasta przyznała kredyt dodatkowy w kwocie 375 K.

4. Celem uiszczenia premii ubezpieczenia emerytalnego 51 funkcyonaryuszy gminnych przyznała kredyt dodatkowy w kwocie 8061 K.

5. Przyjęła do wiadomości sprawozdanie rachunkowe z zakupna i sprzedaży na rachunek gminy dwu transportów mięsa argentyńskiego w ilości 25.000 K., oraz przyznała na ten cel kredyt dodatkowy w kwocie 1279 K 39 h.

6. Przyjęła do wiadomości cały szereg zamknięć rachunkowych z lat dawniejszych.

7. Na pokrycie kosztów adaptacyi w budynku starego teatru przyznała kredyt dodatkowy w kwocie 5020 koron.

8. Zwolniła Adolfa Morawieckiego, najemcę restauracyi w starym teatrze, z zapłaty należytości za używanie sprzętów, mebli itp. w kwocie 100 K.

9. Uchwaliła kredyt dodatkowy w kwocie 3500 K na uzupełnienie inwentarza szkolnego z powodu wprowadzenia instytucyi lekarzy szkolnych.

10. Na utrzymanie porządku i czystości w biurach przyznała kredyt dodatkowy w kwocie 1000 K.

11. Dla regulacyi ul. Piotra Michałowskiego uchwaliła nabyć od Zakładu św. Józefa część parceli o powierzchni 10·80 s^2 za cenę 100 K za 1 s^2.

12. Uchwaliła nabyć na własność drewniany budynek dawnej panoramy grunwaldzkiej na placu św. Ducha kosztem 4300 K.

13. Przyznała kredyt dodatkowy w kwocie 330 K na budowę wychodka betonowego w parku Dra Jordana.

14. Przyznała kredyt dodatkowy w kwocie 600 K na utrzymanie budynków miejskich.

15. Przyznała kredyt w kwocie 384 K na utrzymanie budynku Akademii handlowej.

16. Przyznała kredyt w kwocie 3500 K na naprawy budynków miejskich.

Sekcya prawnicza.

1. Odnośnie do reskryptu c. k. Namiestnictwa wyznaczyła do Komisyi wyborczej Izby handlowej i przemysłowej r. m. Józefa Jawornickiego jako członka Komisyi, oraz r. m. Wiktora Suskiego jako zastępcę.

2. Przeszła do porządku dziennego nad prośbą Izby stow. przem. i ręk. w Krakowie o zezwolenie na używanie herbu m. Krakowa na drukach tejże Izby.

3. Tak samo nad prośbą stowarzyszenia „Własna pomoc“ katolickich kucharzy w Krakowie —

4. oraz nad prośbą Anny Sechtlingowej.

Sekcya szkolna.

1. Uchwaliła kredyt 1500 K dla Związku turystycznego na urządzenie centralnej konferencyi.

2. Przyznała Gronu konserwatorów Galicyi zachodniej kwotę 1000 K tytułem subwencyi na pokrycie kosztów urządzenia zjazdu miłośników zabytków sztuki i historyi.

3. Uchwaliła dla Towarzystwa „Sokół“ kwotę 500 K tytułem subwencyi na pokrycie kosztów urządzenia wianków.

4. Uchwaliła organizacyę nowej szkoły przemysłowej uzupełniającej na szkołę zawodową krawiecką.

5. Uchwaliła zaprowadzić dwie szkoły przemysłowe uzupełniające dla dziewcząt.

6. Uchwaliła otwarcie czwartej i piątej klasy wydziałowej w szkole im. Zbigniewa Oleśnickiego.

7. Uchwaliła zaprowadzenie nauki języka francuskiego w tutejszych szkołach wydziałowych.

Sekcya V.

Zapewniła przyjęcie do gminy miasta Krakowa 10 osobom za opłatą taksy od 200—30 K.

Komisya aprowizacyjna.

1) Uchwaliła wnieść prośbę do Ministerstwa kolei żelaznych o rozszerzenie przyznanej dla rzeźni 50% zniżki taryfowej dla bydła także i dla targowicy krakowskiej oraz

2) wyjednać u Rządu na czas trwania drożyzny 50% zniżki od podatku spożywczego od rogacizny oraz odpowiednie zniżenie czynszu dzierżawnego, płaconego przez Gminę skarbowi państwa za dzierżawę prawa poboru liniowego podatku spożywczego;

3) na zjeździe miast austryackich, który odbyć się ma w jesieni b. r., przyłączyć się do akcyi zmierzającej do zwalczania drożyzny mięsa.

4) Wybrała subkomitet z radców m. Dra Gertlera, Dra Grossa, Dra Krzetuskiego, Dra Merza i Wajdy w celu przygotowania wniosków w sprawie zorganizowania większych miast w kraju w związek konsumentów dla wspólnej aprowizacyi i poczynienia kroków w sprawie możliwego zwiększenia spędu bydła na targowicę miejską.

W końcu zaznaczył prezydent, że każda z tych uchwał, o ile powodowała wydatek, była przedmiotem obrad na Sekcyi skarbowej.

R. m. Daszyński wnosi, aby nie przyjąć do wiadomości uchwał Sekcyi co do sprzedania kawałka gruntu miejskiego po 10 K za sążeń, co do zmiany granic między VIII a XI dzielnicą miasta, oraz co do zaprowadzenia języka francuskiego w szkołach wydziałowych i utworzenia dwóch szkół uzupełniających dla dziewcząt.

Wiceprezydent Sare zapewnia, że Sekcye z całą skrupulatnością przestrzegały, aby nie naruszyć kompetencyi Rady. Sekcye powzięły tylko kilka drobnych uchwał, a nie cierpiących zwłoki. W posiedzeniach tych Sekcyi brało udział także wielu radnych nie należących do Sekcyi.

R. m. Bandrowski, jako przewodniczący Sekcyi szkolnej, wyjaśnia, że nauki uzupełniającej dla dziewcząt prawie niema. Z wielu stron zwracano się z prośbami, aby takie szkoły uzupełniające dla dziewcząt wprowadzono. Ze względu na potrzebne rychłe zatwierdzenie tych uchwał przez Wydział krajowy, powzięto te uchwały.

Sprawozdanie przyjęła Rada do wiadomości.

Reforma statutu.

R. m. Dr. Fierich zaznacza, iż wskazaną jest zmiana w postępowaniu Komisyi statutowej, w przedmiocie części administracyjnej statutu miejskiego. Zachodzi uzasadniona obawa, aby część administracyjna nie zeszła na ostatni plan przy obradach. Mowca wychodzi ze założenia, że zwłaszcza powołanym do rozpatrzenia wad i braków administracyi miejskiej jest każdy organ administracyjny we własnym swoim zakresie działania. Prezydyum miasta i Magistrat miały sposobność wypowiedzenia swego zapatrywania, nie miały jednak tejże Komisye i Sekcye.

Mowca wnosi:

„Należy udzielić Sekcyom i Komisyom sprawozdanie Magistratu w przedmiocie reformy części administracyjnej statutu miejskiego i wezwać Sekcye i Komisye, aby w granicach przydzielonych tymże zakresów działania, własne spostrzeżenia, uwagi i opinie co do braków i wad administracyi miejskiej, ewentualnie i w przedmiocie reformy administracyjnej części statutu miejskiego w nieprzekraczalnym terminie 6 tygodni przedstawiły pisemnie prezydentowi miasta, jako przewodniczącemu Komisyi statutowej.

Wniosek ten należy przekazać Komisyi statutowej do załatwienia. (LM: 102526/911 Prez.).

Wniosek odesłano do Komisyi statutowej.

Dostawa robót stolarskich.

R. m. Muranyi odczytał pismo majstrów stolarskich przeciw oddawaniu miejskich robót stolarskich fabryce Steinberga i po dłuższym wywodzie zapytuje, czy wiadomo p. prezydentowi o faktach nieuczciwej konkurencyi p. Steinberga.

Wyjaśnień udzielali radca budownictwa Świerzyński i architekt Rzymkowski.

Ogłaszanie dostaw gminnych.

R. m. Wolny prosi, aby na roboty miejskie stolarskie ogłaszano publiczne licytacye. Dotąd krakowskich rękodzielników przy miejskich robotach bardzo mało uwzględniano.

Prezydent Leo wyjaśnia, że wszystkie dostawy ogłasza się w dziennikach krakowskich i zawiadamia się o tem Izbę rękodzielniczą. Dotąd zgłoszenia rękodzielników są rzadkie.

Przedstawienie Kościuszki.

Referent Dr. Kannenberg przedstawił imieniem Komisyi teatralnej wniosek zezwalający Dyrekcyi Teatru miejskiego w Krakowie na podwyższenie ceny miejsc w Teatrze miejskim o 50% na przedstawienie Kościuszki pod Racławicami, z terminem do końca roku 1911, a to ze względu na nadzwyczajne wydatki spowodowane nową inscenizacyą sztuki, nowemi dekoracyami, kostyumami itp.

Wniosek uchwalono.

Porządek dzienny.

Dalszy ciąg dyskusyi drożyźnianej.

R. m. Rafał Landau stwierdza, że r. m. Daszyński ilekroć pracuje w Komisyi aprowizacyjnej wnioski jej akceptuje i uważa za odpowiednie, a dopiero w *plenum* Rady w ostry sposób krytykuje jej pracę i akcyę drożyźnianą. W dłuższym wywodzie mowca wykazuje, że krytyka działalności Rady miejskiej przez p. Daszyńskiego była niesłuszna tak w kwestyi mieszkaniowej, jak aprowizacyi miasta. Na wszystkie wnioski mowca by się zgodził z wyjątkiem jednego: utworzenia funduszu w kwocie 50.000 koron dla popierania stowarzyszeń współdzielczych, a to ze względu na drobnych kupców, którym wobec rozwoju kooperatywy zagrażałaby ruina. W końcu mowca zauważa, że Rada w kwestyi drożyźnianej dotąd spełniała co do niej należało.

R. m. Merz wnosi:

Rada miasta uchwala zalecić Komisyi aprowizacyjnej do rozpatrzenia projektu założenia w Krakowie parowej fabryki chleba i to ewentualnie przy współudziale kapitału prywatnego. (LM: 102362/911. III b).

R. m. Dąbrowski zgadza się, że należy jak najprędzej rozpocząć akcyę przeciwdrożyźnianą, jednak co do należytego prosperowania gminnego młyna parowego i piekarni mowca jest pesymistą, gdyż wie że administracya publiczna jest droga i mało sprawna. 50.000 koron zamiast na popieranie kooperatywy należy przeznaczyć na zakupno lub dzierżawę mleczarni gminnej. Mowca prosi prezydyum o wywarcie presyi na rzeźników, aby zniżyli ceny mięsa, które podrożało nie tylko skutkiem braku bydła, lecz także skutkiem samowoli i chciwości rzeźników. Mowca jest za zniesieniem powtórnych oględzin mięsa.

R. m. Daszyński motywuje swe wnioski zgłoszone na poprzedniem posiedzeniu Rady. Przedkłada w końcu zmieniony wniosek, aby gmina sprowadziła 500 wagonów tańszych ziemniaków.

R. m. Dr. Gross widzi w cłach ochronnych popieranie karteli. Obecne rządowe zniżki przewozowe idą w całości do kieszeni producentów. Potrzeba stowarzyszeń użyteczności publicznej, n. p. wszystkich miast Galicyi, któreby podjęły pracę około taniej aprowizacyi miast Kraj i rząd mają się finansowo przyczynić do organizacyi tego Związku miast. W kwestyi mieszkaniowej gmina dokonała obecnie doniosłej rzeczy, tworząc gminny fundusz mieszkaniowy i powołując do życia odpowiednie stowarzyszenie. Obecnie chodzi o to, aby osoby prywatne wpisywały się go tego stowarzyszenia, gdyż $^{1}/_{3}$ zarządu musi być z poza gminy.

R. m. Julian Nowak uważa za bardzo pożyteczne utworzenie mleczarni miejskiej. Wskazuje na przykład Poznania. Następnie omawia fachowo potrzebę powtórnych oględzin mięsa. Mięso na prowincyi jest oglądane pobieżnie i niefachowo; posiada często bakcyle chorobotwórcze, które są u mieszkańców przyczyną chorób.

(Przewodnictwo obejmuje I. wiceprezydent miasta Dr. Szarski).

Prezydent Dr. Leo zabrał głos celem sprostowania zarzutów r. Daszyńskiego. Na wstępie musi zaznaczyć, że r. Daszyński zasiada również w Komisyi aprowizacyjnej, lecz tam całkiem inaczej się zachowuje, bo nie ma tam pola do rozgłosu. Na to są Komisye, aby tam pracować i stawiać wnioski. P. Daszyński jednak uważa za stosowne na posiedzeniach pełnej Rady wygłaszać efektowne wnioski Są one po większej części nieziszczalne i są wypowiedziane tylko dla poklasku na zewnątrz. Następnie mowca zbija zarzut r. Daszyńskiego,

że prezydent i Rada zaniedbały zakupienia większych obszarów gruntów gmin podmiejskich przed przyłączeniem ich do Wielkiego Krakowa. Dowodzi, że akcya ta wówczas była niemożliwą do przeprowadzenia, nim była pewność, że gminy te rzeczywiście zostaną przyłączone do Krakowa. Do handlu, sprzedaży jaj itd. gmina nie jest uzdolnioną; gdzieindziej samo społeczeństwo pracuje w dziedzinie kooperatywy i przychodzi sobie z pomocą; gmina ma obowiązek stwarzać tylko dla tej pracy dogodne warunki, a nie może być kupcem i producentem Wnioski r. Daszyńskiego są niepraktyczne, bo też pan Daszyński nie ma doświadczenia, gdyż nigdy na polu praktycznem, ekonomicznem nie pracował. Takie odwoływanie się do pomocy Gminy, jakie czyni p. Daszyński, jest złudną obietnicą, a ludność żąda czynów rzeczywistej pomocy, a nie nieziszczalnych obietnic. Podniecają one tylko ludność, czynią płonne nadzieje i sprowadzają zawody. Gmina nie może zastąpić pracy społeczeństwa.

Po przemówieniu r. m. Dra Grossa, przystąpiono do głosowania.

Wnioski Komisyi aprowizacyjnej ad 1), 2), i 3) przyjęto ze zmianą ad 1), że upoważnia się Gminę do zakupienia ziemniaków za 40.000 koron.

Wniosek o zniesienie oględzin, bez względu na ilość, o ile mięso co najmniej 24 godzin przedtem zostało opatrzone atestem weterynarskim, upadł.

Wszystkie inne zgłoszone wnioski na tem i poprzedniem posiedzeniu przekazano Sekcyom i Komisyom z tem, że do miesiąca mają złożyć sprawozdanie.

Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 10 wieczór.

Posiedzenie tajne (3 w kad. XVI.) **z dnia 3 października 1911 r.**

Rada miejska uchwaliła **prezentę** na posadę nauczycielki w szkole im. Konarskiego, **Maryi Dłuskiej.**

Posiedzenie nadzwyczajne (12 w kad. XVI.) **z dnia 23 października 1911 r.**

Przewodniczący: Prezydent Dr Juliusz Leo.
I. Wiceprezydent m.: Dr Henryk Szarski.
II. Wiceprezydent m.: Józef Sare.
Sekretarz Rady: Dr Tadeusz Kannenberg.
Radców miejskich obecnych **67.**

Radcy miejscy: Bazes, Birnbaum, Dr. Doboszyński, Drozdowski, Godzicki, Dr. Gross, Jarra, Konopiński, Dr. Krzetuski, Dr. Lustgarten, Muranyi, Peltz, Rittermann, Sołtysik, Dr. Starzewski Maryan, Dr. Twaróg, Wachtel, Wilczyński, (**18**) nieobecność swą usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie $5^3/_4$ wieczór.

Przed porządkiem dziennym.

Wspomnienie pośmiertne.

Na wstępie przewodniczący prezydent Dr. Leo poświęcił wspomnienie żałobne jednemu z najdawniejszych radców miasta ś. p **Józefowi Sataleckiemu.** Rada przez powstanie uczciła pamięć zmarłego. Następnie prezydent uczcił osobnem przemówieniem pamięć zmarłego niedawno radcy magistratu **Stanisława Podobińskiego,** długoletniego kierownika Wydziału skarbowego, dzielnego urzędnika i wytrwałego pracownika dla dobra miasta.

Odczytanie pism.

Sekretarz Rady odczytał:

1) **Pismo krajowej Rady szkolnej** z podziękowaniem dla Rady miejskiej, z powodu wprowadzenia w życie **instytucyi lekarzy szkolnych**; (LM: 109954/911 Fiz.).

2) Pismo **Towarzystwa miłośników** historyi i zabytków Krakowa z podziękowaniem za ocalenie domostw przy **kościele św. Idziego**; (LM: 109951/911. I a).

3) Pismo **obywateli Ludwinowa** z prośbą o urządzenie **nowych dróg**; (LM: 109955/911 B. b.).

4) Pismo Wydziału centralnego **Związku artystów** i artystek teatrów polskich w Galicyi z prośbą o subwencyę i **grunt pod budowę domu** dla artystów. (LM: 109556/911. IV).

Pisma te odesłano do onośnych Sekcyj.

Urlopy.

Rada m. udzieliła urlopów:
R. m. Czunko na 8 tygodni.
R m. Muranyiemu na 6 tygodni.

Drogi wodne.

R. m. Dattner podniósł sprawę kanałów i wskazał na uchwałę Rady powiatowej w Chrzanowie, która spotkała się z potępieniem w całym kraju. Uchwała ta jest też sprzeczną ze stanowiskiem Sejmu, Koła polskiego, Wydziału krajowego, a także ministerstwa handlu. Żąda bowiem, aby trasa kanału projektowana w myśl zgodnych zapatrywań Wydziału krajowego, interesów krajowych oraz rządu po prawej stronie Wisły, została przełożoną na lewą stronę rzeki. O ile by to było niemożebnem, żąda Rada powiatowa wybudowania kanału pomocniczego (ślepego), od odpowiedniego miejsca kanału głównego ku północy, którymby to kanał miał łączyć kopalnie i fabryki Zagłębia chrzanowskiego z kanałem głównym. O ileby zaś i taki kanał nie miał być zbudowany, posuwa się Rada powiatowa chrzanowska do twierdzenia, że „byłoby korzystniej, ażeby budowa kanałów nie przyszła wcale do skutku i wogóle została zaniechaną“.

Wskutek tego stanowiska Rady powiatowej chrzanowskiej, Izba handlowo przemysłowa w Krakowie uchwaliła wysłać do Wiednia deputacyę, któraby w miarodajnych sferach przedłożyła odpowiedni memoryał. Memoryał ten sprzeciwia się zasadniczej zmianie lub przełożeniu obecnej trasy kanału Kraków-Granica śląską, wypowiada jednak zdanie, że równocześnie zachodzi konieczna potrzeba uzupełnienia trasy kanałowej siecią kolei dowozowych dla masowego transportu towarów, mającą służyć potrzebom wysoko rozwiniętego przemysłu i górnictwa w powiecie chrzanowskim.

Mowca prosi o uchwalenie nagłości sprawy.

Nagłość uchwalono.

Następnie mowca zgłasza wniosek:

„Rada miasta Krakowa oświadcza się z całą stanowczością przeciw pojawiającym się z niektórych stron

żądaniom o przełożenie lub zmianę trasy kanału na przestrzeni między Krakowem a granicą śląską, jako nieuzasadnionym.

Rada miejska uchwala wystąpić łącznie z Izbą handlową i przemysłową w Krakowie przeciwko wszelkim żądaniom, któreby mogły zaszkodzić urzeczywistnieniu całego dzieła, zdobytego po ciężkich walkach całego kraju i jego reprezentacyi parlamentarnej. (LM: 109946 911. I a).

R. m. Daszyński poparł postulaty co do jak najrychlejszego podjęcia budowy kanału.

R. m. hr Antoni Wodzicki wskazał, że zmiany obecnego projektu trasy kanału na przestrzeni pogranicznej domagają się przemysłowcy z okolic Chrzanowa i Trzebini ze względu na interesa krajowego przemysłu. Rada powiatowa chrzanowska przychyliła się do życzenia kół przemysłowych, ale nie ma bynajmniej zamiaru psuć całej sprawy kanałowej. To jest niezbitym pewnikiem, że przez budowę kanału po prawej stronie Wisły zyskają pruskie kopalnie węgla i wtedy one będą dostarczały węgla dla przemysłu we wschodniej Galicyi po wysokiej cenie, a kokurencya naszych kopalń i naszego przemysłu będzie uniemożliwiona. Przyszłość przyzna, że Rada powiatowa chrzanowska miała słuszność, i że w razie budowy kanału po prawej stronie Wisły rozwój naszych kopalń i przemysłu będzie znacznie opóźniony. Zresztą Rada powiatowa chrzanowska nie sprzeciwia się zasadniczo budowie kanału według dotychczasowej trasy i prosi o budowę dodatkową t. zw. „ślepego kanału“, gdyby zmiana pierwotnej trasy była niemożliwą. W skład Rady powiatowej chrzanowskiej wchodzą przemysłowcy, adwokaci, 10 izraelitów i uchwała jej zapadła po gruntownej rozwadze. Nie należy więc traktować stanowiska Rady powiatowej z jakąkolwiek animozyą, gdyż miała ona na celu interes kraju i krajowego przemysłu.

Prezydent Dr. Leo wyjaśnił, że petycya Rady powiatowej chrzanowskiej wpłynęła do Koła i że oddano ją do referatu posłowi Kędziorowi; referat będzie rozpatrzony na jednem z najbliższych posiedzeń. Koło niezawodnie będzie dążyć do zabezpieczenia interesów przemysłu krajowego i zastanowi się, czy przełożenie trasy kanału na lewy brzeg Wisły jest możliwe ze względów technicznych; gdyby zaś było niemożliwe, Koło zastanowi się nad innym sposobem ochrony tego przemysłu.

R. m. Dattner wskazał, że obmyślano konstrukcyę w ten sposób, że pruskie kopalnie i pruski przemysł będą miały utrudniony do kanału dostęp, a korzyść odniosą krajowe kopalnie i krajowy przemysł. Przełożenie trasy spowodowałoby milionowe wydatki i opóźniłoby budowę całego kanału. Dlatego też Izba handlowa oświadczyła się za utrzymaniem dotychczasowej trasy i za budową „ślepego kanału“ dla powiatu chrzanowskiego.

Po przemowie r. m. Bujwida i Epsteina, którzy popierali wniosek r. m. Dattnera, wniosek uchwalono.

Telefony.

R. m. Dattner po uzasadnieniu zgłasza następujący nagły wniosek:

„Rada miasta Krakowa uchwala łącznie z Izbą handlową i przemysłową wdrożyć starania w Kole polskiem, w Ministerstwie handlu oraz w Ministerstwie skarbu celem jak najrychlejszego wyznaczenia kredytów na rozszerzenie sieci kablowej, oraz powiększenie centrali telefonicznej w Krakowie, aby zapobiedz grożącemu Krakowowi w najbliższym czasie kompletnemu zamknięciu dalszego rozwoju komunikacyi telefonicznej“. (LM: 109945/911. I a).

Nagłość, a następnie wniosek uchwalono.

Interpelacye.

R. m. X. Caputa interpeluje, kiedy prezydent zwoła posiedzenie **komisyi dla reformy** miejskiej ordynacyi wyborczej i czyby nie uważał za wskazane zapytać się Rady miasta o zdanie w sprawie uchwalonego przez Komisyę czteroprzymiotnikowego prawa głosowania. Dalej interpelował mowca w sprawie **bud pozlotowych** na Błoniach, oświadczając się za zburzeniem. Wreszcie interpelował mowca, dlaczego zatwierdzono wyższą **ofertę na budowę kanału** w ulicy św. Marka p. Bettera, a odrzucono niższą firmy Piotrowski-Hubert i Litwinowicz.

Prezydent Dr. Leo odpowiedział, że Komisya dla reformy wyborczej będzie zwołana w przyszłym tygodniu. Sprawą bud pozlotowych na Błoniach zajmowała się Sekcya ekonomiczna i powzięła znaną z dzienników uchwałę. Przewodniczący Sekcyi r. m. Beringer zażądał od mowcy, aby sprawę tę cofnął z porządku dziennego, gdyż Sekcya zamierza jeszcze raz nad nią się zastanowić i uczyni to na najbliższem środowem posiedzeniu. Nie wiadomo jaką będzie nowa uchwała Sekcyi; sprawa wszakże będzie przedłożoną pełnej Radzie na posiedzeniu w przyszłym tygodniu.

Wiceprezydent Sare wyjaśnił, że budowę kanału oddano p. Betterowi dlatego, że jest to firma miejscowa.

R. m. X. Caputa podziela zapatrywanie, że pożądanem jest oddawanie robót miejscowym przedsiębiorcom; w takim razie jednak należy w ogłoszeniu licytacyi zaznaczyć, że roboty będą oddane tylko miejscowym siłom i nie należy zamiejscowych narażać na straty.

R. m. Pająk interpelował w sprawie jak najrychlejszego **uregulowania ulic** na prawym brzegu Wisły.

Prezydent Dr. Leo odpowiedział, że wyda potrzebne zarządzenia.

R. m. Dudek interpelował w sprawie **budowy domu** Zahlera **przy** kościele **św. Salwatora.** Mowca wnosi:

Rada m. uchwala: Sprawę domu przed kościołem św. Salwatora przekazuje się Sekcyi I. i II. do traktowania i przedłożenia wniosku Radzie miejskiej. (LM: 110563/911. I b).

Wiceprezydent Dr. Szarski udzielił szczegółowych wyjaśnień, poczem wniosek r. m. Dudka uchwalono.

Porządek dzienny.

Regulacya ul. T. Kościuszki w Dz. XII.

Imieniem Sekcyi I. i II. sprawozdawca starszy radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. Dla regulacyi ulicy Tadeusza Kościuszki w Dz. XII. nabyć od Salomona i Ernestyny Finkelsteinów

realność lwh. 721 gm. kat. Zwierzyniec, za cenę ryczałtową 13 000 K, płatną w ciągu 14 dni po zaintabulowaniu Gminy za właścicielkę tej realności w stanie wolnym od ciężarów i uprzątnięcia z tej realności stojących na jej gruncie parkanu i szopy.

2 Koszta kontraktu, stemple, należytość przenośną i koszta intabulacyi ponosi Gmina.

3. Cenę kupna pokryć z funduszu regulacyi miasta.

4. Do podpisania kontraku obok p. prezydenta wyznaczyć radców miasta Dudka i Wilczyńskiego, a na przypadek przeszkody u jednego z nich Dra Ludwika Merza (LM: 111234/910 I a).

Uchwalono

IV. wydziałowa przy szkole imienia św. Jana Kantego i św. Floryana.

Imieniem Sekcyi IV. i II. referent st radca Mgtu Dr. Zaczek wnosi:

„Rada miasta zgadza się na otwarcie w roku szkolnym 1911/12 prowizorycznej IV klasy wydziałowej przy szkole męskiej św. Jana Kantego i przy szkole męskiej św. Floryana i obowiązuje się pokrywać koszta utrzymania tych klas z własnych funduszów poza konkurencyą szkolną, a mianowicie:

a) Pokrywać wszystkie wydatki rzeczowe powyższych prowizorycznych klas wydziałowych w sposób wymieniony w art. 6 ustawy z 24 kwietnia 1894 Nr. 49 Dz u. kr.

b) Pokrywać z własnych funduszów koszta utrzymania jednego nauczyciela tymczasowego dla każdej z powyższych prowizorycznych klas, który to wydatek wyniesie w r. 1911/12 dla każdego z tych nauczycieli po 1540 K, tudzież pokrywać honorarya docentów i remuneracye dla dyrektorów wspomnianych szkół wydziałowych, a nadto dostarczać przyborów naukowych i płacić na drobne potrzeby szkolne i urzędowe roczną kwotę po 20 K.

Na częściowe pokrycie tych wydatków uchwala Rada m. pobierać w myśl art. 26 ust. z 23 maja 1895 Nr. 57 Dz u. kr. od każdego ucznia zapisanego do prow. klasy IV. wydziałowej wyżej wymienionych szkół opłatę szkolną po 20 kor. rocznie w dwóch ratach półrocznych Od tej opłaty może uwolnić Sekcya szkolna Rady miejskiej w części lub w całości.

Opłaty te wpływać będą do Kasy miejskiej.

Niepokrytą opłatami uczniów resztę kosztów utrzymania tych klas pokryje gmina miasta Krakowa z własnych funduszów. (LM: 103887/911. IV).

R. m X. Caputa wnosi o opuszczenie ustępu co do czesnego, zaznaczając potrzebę domagania się, aby kraj i państwo zakładało większą liczbę szkół.

R. m. Dr. Gertler zgadzając się z wnioskiem X. Caputy, wnosi o zmianę ustawy, aby Gminy nie obciążać Nadto proponuje, aby dodać do wniosku słowo „zaliczkowo“.

Uchwalono wniosek Sekcyj z dodatkiem r. m. Gertlera, aby koszta pokryć tylko zaliczkowo.

Seminaryum szkoły gospodarstwa domowego.

Imieniem Sekcyj IV. i II. sprawozdawca r. m. Dr. Wasung wnosi:

I. Rada m. uchwala:

a) rozszerzenie miejskiej Szkoły gospodarstwa domowego przez otwarcie seminaryum dla kandydatek na nauczycielki gospodarstwa domowego według planu wydanego przez c. k. Ministerstwo robót publicznych i zatwierdza poczynione w tym kierunku przez Magistrat zarządzenia przygotowawcze.

b) Upoważnia się Sekcyę IV. do powołania potrzebnych dla tego seminaryum sił nauczycielskich, z zastrzeżeniem zatwierdzenia ich nominacyi przez Radę miasta.

c) Wydatki stąd powstałe pokrywane będą z opłat od kandydatek ewentualnie z subwencyi od c. k. Rządu i kraju.

Wysokość opłaty ustanawia się po 20 K miesięcznie od każdej kandydatki.

II. Poleca się Magistratowi:

a) Ażeby wniósł petycyę do c. k. Ministerstwa robót publicznych i do Sejmu krajowego o przyznanie subwencyi na utrzymanie seminaryum;

b) ażeby się postarał w c. k. Ministerstwie robót publicznych o wyznaczenie polskiej Komisyi egzaminacyjnej, przed którą kandydatki mogłyby po ukończeniu kursu składać egzamin w języku polskim i otrzymywać świadectwa upoważniające do prowadzenia nauki gospodarstwa domowego w szkołach krajowych. (LM: 98799/911. IV).

Przewodniczący zaznacza, że uchwałę Sekcyj polecił przedstawić Radzie miejskiej, ponieważ idzie o wprowadzenie nowego typu szkolnego.

R. m. Dr. Gertler wnosi, aby sprawę załatwić prowizorycznie na 1 rok.

Dalej przemawiali r. m. Bujwid, Jan Kanty Federowicz i Maciołowski, poczem wnioski uchwalono z dodatkiem proponowanym przez r. m. Dra Gertlera.

Utworzenie posady.

Imieniem Prezydyum miasta i Sekcyi III. referent radca Mgtu Groele wnosi:

Ustanawia się posadę etatową adjunkta w XI. randze dla Muzeum Narodowego. (LM: 65970/911 IV.).

R. m. Dr. Gertler popierając wniosek proponuje, aby równocześnie uchwalić posadę etatową pomocnika kancelaryjnego przy Muzeum Narodowem.

Za tem przemawiali r. m. Dr. Domański, Bujwid, Dr. Wasung i Pająk.

Wnioski Sekcyi i r. m. Dra Gertlera przyjęto.

Sprzedaż gruntu w Krowodrzy.

Imieniem Sekcyj I. sprawozdawca st. radca Mgtu Skrzyniarż wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. Sprzedać Zygmuntowi Elsnerowi część parceli gruntowej lk. 394/1 gm. kat. Krowodrza, gminy miasta Krakowa własnej, oznaczoną na planie nową lk. 394/11 o powierzchni 15 sążni kwadratowych i kolorem zielonym, po cenie 40 kor. za 1 sążeń kwadratowy z tem, że cena kupna ma być płatną przy podpisaniu kontraktu.

2. Koszta sporządzenia kontraktu, stempli, intabulacyi i należytość przenośną poniesie kupujący.

3. Do podpisania kontraktu kupna-sprzedaży upoważnia się obok JWPana Prezydenta miasta lub jego zastępcy pp. radców Andrzeja Guzikowskiego i Rajmunda Meusa, w razie zaś przeszkody którego z nich radcę miejskiego Jana Perosia. (LM: 86427/911. I a).

Uchwalono.

Przejęcie drogi Kraków-Chełmek

Imieniem Komisyi drogowo-kanałowej sprawozdawca st radca budow. Kłeczek wnosi:

1. Rada miasta przyjmuje propozycye Wydziału krajowego z dnia 20 września 1911 LW. 94806 w sprawie objęcia na własność i utrzymania przez gminę m. Krakowa części dróg krajowych Kraków-Chełmek i Kraków-Baran, położonych w obrębie granic m. Krakowa, wraz z enklawą na drodze Kraków-Baran i wraz z wszelkimi gruntami przynależnymi do tych dróg, za jednorazowem ryczałtem w kwocie 250.000 kor., wypłacić się mającym gminie miasta Krakowa po dotyczącej uchwale Sejmu krajowego i upoważnia Prezydyum do zawarcia odnośnej umowy. W ryczałcie wspomnianym objętą jest już i pomoc kraju w ewentualnem wybrukowaniu części drogi krajowej Kraków-Chełmek.

2. Rada miasta przyjmuje rzeczone drogi aż do ukończenia sprawy wnioskiem ad 1. objętej, tymczasowo w zarząd i utrzymanie przez gminę miasta Krakowa za oddaniem gminie całego materyału konserwacyjnego, znajdującego się na tych drogach i kwot budżetowych, z roku 1911 na te drogi przeznaczonych, a dotąd niezużytych, a także kwoty preliminowanej na rok 1912 po dzień stałego ich objęcia na własność gminy miasta Krakowa. (LM: 97600/911. B/b).

Uchwalono.

Strażnice policyjne.

Imieniem Sekcyj V. i II. sprawozdawca st. radca Mgtu Goliński wnosi:

Rada miasta uchwali:

Na pokrycie kosztów urządzenia strażnic policyjnych **w Dąbiu i Ludwinowie,** udziela się dodatkowy kredyt w kwocie 1432 koron dla Dz. XIV/7 budżetu roku 1911. (LM: 50588/911. V a).

R. m. Pająk podnosi, że należy urządzić komisaryaty policyjne w dzielnicach X. i XI.

Wniosek Sekcyj uchwalono.

Rozszerzenie odwachu.

Imieniem Sekcyj I. i II. sprawozdawca st. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali:

Nadwyżkę kosztów rozszerzenia odwachu na pomieszczenie kasy garnizonowej nie pokrytą ryczałtem przez wojskowość w kwocie 8000 K wypłaconym, a mianowicie kwotę 3782 K 07 h pokryć z kwoty 5452 K, otrzymanej za grunt wywłaszczony w roku 1908 pod rozszerzenie dworca kolejowego, złożonej pod art. 6914/II funduszu Cto. Crt. (LM: 2266/910. I a).

R. m. Pająk zgłasza poprawkę, aby zamiast słowa „odwach“ użyć słów: „strażnica główna“.

Uchwalono z poprawką r. m. Pająka.

Kanał na drodze Warszawskiej.

Imiemiem Komisyi drogowo-kanałowej st. radca budown. m. Kłeczek wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. Zatwierdza się projekt kontraktu między gminą miasta Krakowa, a c. k. Dyrekcyą kolei północnej w sprawie założenia kanału i wodociągu pod torami kolei obok przejazdu na drodze Warszawskiej.

2. Upoważnia się prezydenta miasta i radców miejskich p. Guzikowskiego i p. Perosia, a w razie przeszkody jednego z nich radcę miasta p. Czunkę, do podpisania imieniem Gminy rzeczonego kontraktu. (LM: 69999/911. B/b.).

R. m. Romanowski proponuje uzupełnić kontrakt w tym kierunku, aby można było przeprowadzić kable elektryczne i rury gazowe.

Wniosek Komisyi z poprawką r. m. Romanowskiego przyjęto.

Linia regulacyjna ulicy Koletek.

Imieniem Sekcyi I. sprawozdawca starszy radca budownictwa m. Kłeczek wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. Zatwierdza się linię regulacyjną dla ul. Koletek pomiędzy ulicą św. Agnieszki a murem ogrodowym realności OO. Bernardynów, podług planu budownictwa miejskiego oddz. B z dnia 23 września 1911 i to dla północnej strony według liter czerwonych a), b), c), d), e), a dla południowej według liter f), g), h), w przybierającej z 13 na 14, 15, 16 metrów szerokości ulicy. (LM: 94884/911. B. b).

Uchwalono.

Wystawa architektoniczna.

Imieniem Komisyi gruntowej, Sekcyj I. i II. sprawozdawca st radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali:

Przyznaje się delegacyi architektów polskich, urządzającej w r. 1912 w Krakowie wystawę architektoniczną na gruntach pofortyfikacyjnych obok parku Dra Jordana jednorazową subwencyę w kwocie 8.000 kor. na urządzenia ogrodowe na placu wystawowym.

Powyższy wydatek 8.000 kor. poleca się wstawić w budżet miejski 1912 r w Dz. XII wydatki nadzwyczajne. (LM:101203/911 I a)

Uchwalono.

Powołanie 2 nowych radców miejskich.

Imieniem Sekcyj III. referent sekretarz Mgtu Dr. Reiner wnosi:

W miejsce zmarłego radcy miejskiego ś. p. Dra Ignacego Petelenza powołuje się po myśli § 18 statutu dla m. Krakowa **p. Dra Stanisława Rowińskiego,** adwokata krajowego, do pełnienia obowiązków radcy miejskiego aż do najbliższych wyborów. (Lprez. 665/911).

Przyjęto.

Następnie przedstawił referent identyczny wniosek Sekcyj III. o powołanie w miejsce zmarłego radcy m. ś. p. Henryka Schwarza **p. Dra Tadeusza Federowicza,** adwokata krajowego. (Lprez. 833/911).

Przyjęto.

Kredyt dodatkowy.

Imieniem Sekcyj IV. i II. referent radca Mgtu Groele wnosi:

Przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 350 K dla Dz. XII. wyd. nadzwyczajne (wybory do komitetów paraf.) budżetu roku bieżącego. (LM: 49345/911. IV).

Uchwalono.

Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie $8^1/_4$ wieczór.

Sprawozdania ze Sekcyj i Komisyj.

Sekcya I. ekonomiczna.

I. Posiedzenie w dniu 11 października 1911 roku

Na posiedzeniu tem r. m. Domański zwrócił uwagę, że przy **restauracyi wieży Maryackiej** należy usilnie dążyć do tego, aby użyty materyał, a mianowicie cegła odpowiadała swoim wyglądem i jakością cegle, z jakiej wieża jest budowana. Przewodniczący Sekcyi dał w tym względzie uspakajające wyjaśnienie.

Sekcya wezwała Magistrat aby na **targach w ulicy Kościuszki na Półwsiu** panował porządek i aby tam przestrzegano przepisów targowych, wedle których nie wolno przekupniom wykupywać towarów targowych ze szkodą publiczności przed godziną 10 rano. W końcu omawiała Sekcya w dalszym ciągu sprawę zakupna wspólnie z Bankiem przemysłowym **gruntów po kolei północnej.** Decyzyi jednakże nie powzięto, sprawę odroczono do przyszłego posiedzenia.

II. Posiedzenie w dniu 18 października 1911 roku.

Sekcya zgodziła się na przedstawiony przez kierownika elektrowni m. projekt i kosztorys Komisyi gazowo-elektrycznej co do **oświetlenia elektrycznego Ludwinowa i Dąbia.** Na podstawie tego projektu Komisya gazowo-elektryczna przystąpi do zaprowadzenia oświetlenia elektrycznego w rzeczonych gminach.

Sekcya II. skarbowa.

Posiedzenie w dniu 10 października 1911 roku.

Sekcya uchwaliła **kredyt dodatkowy** na kupno gruntów dla regulacyi ul. Borelowskiego, Senatorskiej i Mickiewicza w Dz. XII., wnioski w sprawie otwarcia seminaryum dla kandydatek na nauczycielki gospodarstwa domowego, kredyt dodatkowy na wybory Komitetów parafialnych (350 kor.) i (150 kor.) na zakupno historycznych odrzwi dla działu historycznego Archiwum aktów dawnych.

Sekcya VI. (dobroczynna).

Posiedzenie w dniu 28 października 1911 roku.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego poświęcił przewodniczący Prof. Dr. Pareński żałobne wspomnienie zmarłemu **Drowi Józefowi Zanietowskiemu,** przewodniczącemu II. Grona opiekuńczego.

Ze spraw zamieszczonych na porządku dziennym Sekcyi uchwalono:

1. Przyjąć do wiadomości odpowiedź Wydziału krajowego w sprawie prośby Gminy o założenie w Krakowie **Domu przymusowej pracy,** w której to odpowiedzi Wydział krajowy zawiadamia, że z powodu zamierzonej w roku 1911 budowy zakładu poprawczego dla nieletnich chłopców i dziewcząt nie może się przychylić do prośby Gminy.

2. Przedstawić Sekcyi III. i Radzie m. wniosek o nieprzyjęcie **zapisu ś. p. Dra Mikołaja Kańskiego** na utrzymanie grobowca i dla ubogich.

3. Zatwierdzić układ zawarty ze Stowarzyszeniem kobiet ku wychowaniu ubogich sierót izraelickich, tudzież układ zawarty z Zakładem wychowawczym na oddziale kobiet w M. Schronisku dla bezdomnych w sprawie oddawania do tych zakładów **dzieci bezdomnych** lub opuszczonych na utrzymanie i wychowanie.

4. Wezwać Magistrat, aby bezzwłocznie zajął się sprawą przeniesiena **Zakładu wychowawczego dla bezdomnych lub opuszczonych** dzieci z M. Schroniska dla bezdomnych do Dz. XI. (Dębniki).

5. Wyrazić imieniem Gminy podziękowanie Sekcyi młodzieży polskiego **Związku niewiast katolickich** za ofiarowanie Zarządowi M. Schroniska dla bezdomnych oddziału kobiet na pierwsze urządzenie Zakładu wychowawczego dla bezdomnych i opuszczonych dzieci 10 łóżek z pościelą i za oświadczenie gotowości do urządzenia dalszych 10 łóżek i uzupełniania lub rozszerzania inwentarza nowo założonego Zakładu w miarę możności.

6. Zezwolić na **przerzut (virement) dla Dz. V. 3** budżetu miejskiego na rok 1911, na opędzenie kosztów leczenia t. zw. przytrzymańców policyjnych

7. Przedstawić Prezydyum miasta do zamianowania radcami dobroczynnymi Prof. **Jana Wilkosza** i nauczyciela **Józefa Płonkę.**

8. Rozdać odsetki **z fundacyi śp. Feliksa Bojanowskiego,** wynoszące w roku bieżącym 3450 koron, między 153 ubogich w kwotach od 20 do 50 koron.

9. Udzielić **wsparcie z fundacyi Dra Dietla** jednemu z podupadłych rzemieślników krakowskich.

10. Wstrzymać tymczasowo aż do zgłoszenia się do zapisu wypłatę **wsparć stałych** tym ubogim, dotychczas wsparcie te pobierającym, którzy dotąd do zapisu na wsparcie w r. 1911 się nie zgłosili.

Sekcye połączone.

Sekcya ekonomiczna z Komisyą gruntową w dniu 11 października 1911 r.

Na podanie delegacyi architektów polskich, urządzającej w r. 1912 w Krakowie **wystawę architektoniczną** na gruntach pofortecznych obok parku Dra Jordana, rozpatrywała Sekcya z Komisyą gruntową przedłożony przez delegacyę projekt urządzenia ogrodowego na tej wystawie. Według projektu ma być urządzony ogród otaczający typowy dom podmiejski, tudzież dwa ogródki przy domach robotniczych i inne urządzenia ogrodowe. Po dłuższej dyskusyi uchwalono wystąpić przed Radę miejską z wnioskiem o przyznanie delegacyi architektów polskich na cele tych urządzeń ogrodowych na wystawie zasiłku w kwocie 8000 koron.

Sekcya skarbowa i szkolna w dniu 17 października 1911 r. uchwaliły wnioski w sprawie **otwarcia IV. klasy wydziałowej** przy szkole męskiej św. Jana Kantego i przy takiejże szkole św. Floryana.

Po posiedzeniu połączonych Sekcyj odbyło się posiedzenie Sekcyi skarbowej, na którem uchwalono wnioski w sprawie przyznania delegacyi architektów polskich zasiłku na urządzenie ogrodowe na **wystawie architektonicznej w roku 1912** w Krakowie odbyć się mającej.

Sekcya I. i II. w dniu 18 października 1911 roku.

Na tem posiedzeniu omówiono sprawę **uregulowania hipoteki Wawelu,** tj. gruntów stanowiących stoki Wawelu, drogi i dojazdy na Wawel i place pod Zamkiem.

Następnie odbyło się posiedzenie samej Sekcyj III., na którem załatwiono sprawę **odznaczeń dla członków straży ogniowej** za gorliwą służbę, tudzież uchwalono przedstawić Radzie miasta wniosek powołania w skład Rady miasta pp. **Dra Tadeusza Federowicza i Dra Stanisława Rowińskiego** w miejsce zmarłych 2 członków. W końcu wyraziła Sekcya opinię w sprawie przeniesienia do nowej księgi gruntowej przywilejów **XX. Misyonarzy,** tudzież załatwiła kilka spraw personalnych.

Komisya administracyjna.

I. Posiedzenie w dniu 7 października 1911 roku.

Komisya uchwaliła **budżet akcyzy, rzeźni i targowicy na rok 1912,** oraz uchwaliła domagać się od rządu aby prowadzącym handel owocami południowymi (pomarańczami i cytrynami) na wielką skalę przyznał prawo **zwrotu podatku spożywczego od owoców** z miasta wywożonych i w ten sposób byt istniejącego tu handlu transitowego tymi owocami umożliwił.

W końcu załatwiła Komisya kilka spraw osobistych budowlanych i administracyjnych.

II. Posiedzenie w dniu 26 października 1911 roku,

Komisya powzięła uchwały w sprawach administracyjnych dotyczących akcyzy, rzeźni i targowicy.

Między innemi uchwaliła **zamknąć z dniem 1 lipca 1912 rzeźnię w Półwsiu,** jako pod względem urządzeń nieodpowiadającą wymogom sanitarnym i bicie bydła tam się dotąd odbywające skierować do głównej rzeźni, która otrzymała wzorowe pod względem sanitarnym i technicznym urządzenia.

Nadto otrzymała Komisya kredyt na przysposobienie części targowicy na tak zwany **targ kontumacyjny,** który w interesie aprowizacyi miasta za zezwoleniem c. k. Namiestnictwa otworzy się już za kilka dni.

Komisya drogowo-kanałowa.

Posiedzenie w dniu 6 października 1911 roku.

Komisya uchwaliła wykonać budowę **chodnika** w kilku ulicach, następnie wstawić do budżetu 1912 r. kwotę 25000 koron na zakupno **automobilu ciężarowego** do rozwożenia materyałow drogowych. Zatwierdziła projekt **budowy kanału** ulicznego w ul. Senatorskiej w Dz XII, tudzież projekt kanalizacyi w przedłużeniu ulicy Krupniczej i ulicy Wenecyi, z poleceniem rozpisania publicznej licytacyi na ich wykonanie. Następnie zatwierdziła wnioski Magistratu w sprawie objęcia przez Gminę na własność i utrzymanie dróg krajowych Kraków-Chełmek i Kraków-Baran. Wreszcie Komisya wezwała Magistrat o wypracowanie projektu prowizorycznego **mostu nad Białuchą,** na drodze wiodącej od drogi Warszawskiej do Prądnika Białego.

Komisya gazowo-elektryczna.

Posiedzenie w dniu 9 października 1911 r.

Komisya uchwaliła **budżet** gazowni i elektrowni m. na rok 1912 oraz projekt nowego **etatu** urzędników gazowni, mający być przedstawionym w najbliższym czasie Radzie miasta do uchwały. Na referenta tej sprawy wybrano wiceprezydenta m. Sarego.

Nadto uchwaliła Komisya przedstawić Sekcyi I. wniosek **oświetlenia Dąbia i Ludwinowa.**

Komisya sanitarna.

Posiedzenie w dniu 19 października 1911 roku.

Na posiedzeniu przedstawił fizyk miejski sprawozdanie z przebiegu **chorób zakaźnych** w mieście. Ze wszystkich chorób zakaźnych panuje najwięcej w mieście **szkarlatyna,** ilość przypadków tej choroby wzmogła się znacznie. Jako powód tego wzmożenia się szkarlatyny należy w pierwszym rzędzie uważać niemożność natychmiastowej izolacyi chorych, z powodu braku odpowiedniej liczby łóżek szpitalnych, a także brak odpowiednio urządzonych zakładów dla chorób zakaźnych. Następnie źródłem roznoszenia zarazków są nieodpowiednio urządzone sklepiki drobne z wiktuałami, w których schodzi się służba z domów zakażonych po zakupno towarów. Do rozszerzenia się choroby przyczynia się również niedonoszenie o wypadkach zachorowań przy których rodzice często z powodu lekkiego przebiegu choroby nie wzywają wcale lekarza. Dziecko takie po paru dniach wstawszy z łóżka wychodzi na ulicę i na planty, gdzie bawiąc się z innemi dziećmi zaraża je. Dopiero po wystąpieniu u takiego nie leczonego dziecka komplikacyi, wzywany bywa lekarz i cała rzecz się wyjaśnia; tymczasem jednak dziecko zdążyło już zarazić pewną ilość zdrowych dzieci. Stwierdzono też, że w domach źle utrzymanych, źle urządzonych, w których panuje brud, szkarlatyna częściej się zdarza i uporczywiej trwa. Pewnego rodzaju brak odpowiedniego wyszkolenia w sprawach sanitarnych u szerszego ogółu, także wpływa na rzerzenie się chorób; zdarzyło się w ostatnich czasach 9 przypadków przewiezienia chorych dzieci lub łuszczących się po szkarlatynie, koleją, bez zastosowania jakichkolwiek środków ostrożności.

Komisya uznała za rzecz pierwszorzędnej wagi i nadzwyczaj pilną budowę pawilonów dla chorób zakaźnych, następnie zwróciła uwagę na to, aby ojciec rodziny, na równi z lekarzem ordynującym, obowiązany był donosić władzom o każdym podejrzanym przypadku choroby u dzieci, gdy nie stać go na wezwanie lekarza do domu.

W końcu wyraziła Komisya uwagi tyczące się:

Sprzedaży pieczywa zawiniętego w cienką bibułkę lub czysty papier, odezwy do restauratorów i handlarzy owoców, aby pieczywo, ciasta i owoce zawsze mieli nakryte.

Przestrzegania czystości na chodnikach.

Skrapiania ulic także o godzinie 5 po południu.

Przyspieszenia sprawy organizacyi stróżów domowych.

Stawienia koszów na papiery na ulicach.

Nakładem Gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie pod zarządem A. Szyjewskiego.